

Београд 10. 10. 2013. године

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
МИЈЕ КОВАЧЕВИЋА 11Б
БЕОГРАД

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА И ЕГЗЕГЕЗА

НАСТАВНИК: ПРОФ. ДР РОДОЉУБ КУБАТ, ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР
САРАДНИК: НЕНАД БОЖОВИЋ, АСИСТЕНТ

1. ПОДАЦИ О СТАТУСУ ПРЕДМЕТА У СТУДИЈСКОМ ПЛАНУ

- временске димензије наставе: III семестар, школске 2012/13.
- седмични фонд часова: 4+2
- број часова у семестру: 60+30
- врста наставе: обавезни предмет
- корелација наставе: Увод у Стари Завет, Старозаветна теологија, Библијска ерминевтика, Увод у Нови Завет, Егзегеза Новог Завета, Теологија Новог Завета, Патрологија, Историја хришћанске Цркве
- организациони облици наставе: предавања и вежбе (саоднос 4:2)
- евалуација знања: тест и испит после III семестра. Положени тест важи два испитна рока (у року којем је положен и следећем).

2. ЦИЉ И ЗАДАЦИ НАСТАВЕ

- Основни увид и реконструкција важнијих догађаја у светлу библијских и ванбиблијских извора.
- Омогућавање дубљег увида у историју Старог Завета.
- Откривање животних околности (*Sitz im Leben*) у којима су настајали старозаветни текстови ради бољег откривања првобитног смисла текста.
- Отварање перспектива за јасније сагледавање универзалне библијске поруке упућене човеку, свих времена и простора.
- Актуализација, за савремену теологију, важних старозаветних перикопа.
- Егзистенцијално тумачење као претпоставка разумевања библијског текста.

3. САДРЖАЈ НАСТАВЕ

- Изучавање историје старог Израила, с освртом на политичку историју Старог Истока.

- Сагледавање Израила у контексту старовековне културе, то јест однос Израила према свету у коме је живео.
- Тумачење прича из библијске праповести: Пост 1 1–2 4а, Пост 2–3, Каин и Авел, Потоп, Кула вавилонска.
- Тумачење већих текстуалних целина: Приповести о патријарсима, Излазак из Египта, Освајање Ханаана, Књига о судијама, Књига о Рути, Књига о Јони, Мудросно-поетски списи.
- Егзегеза одељака из појединих књига: Пост 22 1-18, 1Цар 22 1-38, 2Цар 2 23-24, Пс 104, Јез 18, Дан 1–6.
- Тумачење месијанских места: Пост 3 15, Пс 110, Ис 7 14, Ис 9 1-6, Јер 31 29-33, Дан 7.

4. ПРАКТИЧНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Обавезе студената:

Студенти су обавезни да похађају наставу; препоручиво је да долазе на појединачне консултације; потребно је активно учешће у настави (посебно на вежбама).

Начин оцењивања рада и резултата:

Писање и одбрана семинарске вежбе чиниће 15% укупне оцене. Активно учешће на настави доноси 15% оцене. Квалификациони тест на коме се врши провера познавања текста Светог Писма чини 30% оцене, тест је услов за усмени испит. Осталих 40% оцене студенту ће омогућити усмени испит.

5. ЛИТЕРАТУРА

а) Обавезна

Оксфордска историја библијског света, (пр. М. Куган), Београд 2006; Ц. Дрејн, *Увођење у Стари Завет*, Београд 2003, 37-287; В. Шнидевинд, *Како је Библија постала књига*, Крагујевац 2011; W. Harrington, *Uvod u Stari Zavjet*, Zagreb 1987, 21-116.192-315.359-373.389-428.

б) Допунска

Д. Милин, *Старозаветна историја*, Нови Сад 1994; И. Томић, *Старозаветни пророци*, Београд 2006; ; Р. Кубат, *Трајовима Писма: Стари Савез – теологија и херменевтика*, Крагујевац 2012; В. Лујић, *Starozavjetni proroci*, Zagreb 2006; Th. Söding, *Više od knjige. Razumjeti Bibliju*, Zagreb 2001; J. G. Baldwin, *Agej, Zaharija, Malahija*, Novi Sad 1990; D. Arenhoevel, *Prapovijest*, Zagreb 1988; D. Arenhoevel, *Uspomena na očeve*, Zagreb 1991; G. Braulik, *Mojsijeva oporuka*, Zagreb 1988; R. Schmid, *S Bogom na putu*, Zagreb 1991; A. Baum,

Propovjednik i Pjesma nad pjesmama, Zagreb 1997; H. Schüngel-Straumann, *Izrael i drugi*, Zagreb 1990; A. Rebić, *Amos – prorok pravde*, Zagreb 1993; C. Tomić, *Psalmi*, Zagreb, 1986; A. Popović, *Biblijske teme*, Zagreb 2004; A. Grabner-Haider, *Praktični biblijski LEKSIKON*, Zagreb 1997; A. Курт, *Сџари Исџок I-II*, Београд 2004.

6. СПИСАК ИСПИТНИХ ПИТАЊА:

1. Тумачење Пост 1 1–2 4а
2. Тумачење Пост 2–3
3. Каин и Авел
4. Потоп
5. Вавилонска кула
6. Патријарх Авраам
7. Патријарх Јаков
8. Јосиф
9. Тумачење Пост 18
10. Тумачење Пост 22 1-18
11. Тумачење Пост 3 15
12. Излазак из Египта
13. Освајање Ханаана
14. Тумачење Књиге о судијама
15. Тумачење 1Цар 22 1-38
16. Тумачење 2Цар 2 23-24
17. Тумачење Књиге дневника
18. Тумачење Књиге о Јову
19. Тумачење 104 псалма
20. Тумачење 110 псалма
21. Тумачење Прича Соломонових
22. Тумачење Књиге проповедникове
23. Песма над песмама
24. Тумачење Ис 7 14
25. Тумачење Ис 9 1-6
26. Пророк Јеремија
27. Тумачење Јер 31 29-33
28. Тумачење Јез 18
29. Тумачење Дан 1–6
30. Тумачење Дан 7
31. Пророк Осија
32. Амос – пророк правде Божије
33. Тумачење Књиге о Јони
34. Тумаћење књиге пророка Наума
35. Тумачење Књига о Јестири
36. Религија Ханаана